

แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

KNOWLEDGE MANAGEMENT GUIDELINES FOR SCHOOL IN THE NEW NORMAL ERA OF NONG KHAI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ปริญญา อ้นภักดี¹, ผศ.ดร.พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ², ผศ.ดร.พิมพ์พร จารุจิตร³

Parinya Anphakdee¹, Patcharin Chompuwiset², Pimporn Charuchit³

¹นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal 2) เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 ออกแบบ แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาออกแบบแนวทาง และประเมินความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ของแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) การแบ่งปันแลกเปลี่ยน ความรู้ และ 5) การนำความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การออกแบบและประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal ด้านความ เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: แนวทาง, การจัดการความรู้, ยุค New Normal, สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the component and indicator of knowledge management for school in the new normal era of Nong Khai secondary educational service area office. 2) to develop knowledge management guidelines for school in the new normal era. The method of conducting research is divided into 3 phases by using mixed methods research. Phase 1: to study the component and indicator of knowledge management for school in the new normal era. The research instrument was assessment suitability form of the component and indicator of knowledge management. The statistics for data are analyzed by average and standard deviation. Phase 2: to develop knowledge management guidelines for school in the new normal era. The research instrument was semi-structured interviews. Then use the interview data to design guidelines and assess suitability and the possibility of knowledge management for school in the new normal era. The statistics for data are analyzed by average and standard deviation. The research findings revealed that:

1. The components of knowledge management for school in the new normal era consisted of 5 components: 1) knowledge identification 2) Knowledge Creation and Acquisition 3) knowledge organization 4) knowledge sharing and 5) Knowledge application. The average of assessment form at a high level.

2. The overall suitability of knowledge management guidelines at highest level and the overall possibility of knowledge management guidelines at high level.

Keywords: guidelines, knowledge management, new normal era, school

ภูมิหลัง

โลกในปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา สถานศึกษาเป็นองค์กรที่ให้บริการด้านความรู้แก่เยาวชน เป็นสถาบันที่หล่อหลอมให้มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีคุณภาพ การบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [1]

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นวิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการเสริมสร้างและพัฒนาคนในองค์กรให้มีศักยภาพ มีความรู้ และมีปัญญาที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต อันเป็นหนทางนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการทำงานขององค์กรให้สูงขึ้น ซึ่งการจัดการความรู้เป็นประโยชน์ใช้สอยอย่างเต็มที่จากพลังปัญญาปฏิบัติของบุคคลในการทำงานให้บรรลุผลโดยไม่ต้องรอรับฟังคำสั่งเพียงอย่างเดียว เป็นกระบวนการทำงานโดยเน้นสมรรถนะ ปัญญา และประสบการณ์ปฏิบัติจากผู้ทำงาน ทั้งนี้จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความชำนาญเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายขององค์กรได้สำเร็จ ท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งการเน้นด้านการสร้างความคิดใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในลักษณะสร้างความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ โดยดึงเอาความรู้จากเอกสาร ตำรา หลักการทฤษฎี จากบุคคลที่มีความรู้อยู่แล้วและความรู้จากประสบการณ์ของบุคคลมาใช้เพื่อเกิดผลดีกับงาน พัฒนางานให้มีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น พัฒนารูปร่างความรู้หรือแหล่ง

ความรู้ในสถานศึกษาเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทุนปัญญาขององค์กร ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้องค์กรสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่ความเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพได้ [2]

ความปกติใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคยรูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติ และการจัดการ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาตรฐานชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการศึกษา นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอดต้องปรับตัวเพราะวิกฤตโควิด-19 ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิถีคิดใหม่ ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น กล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุค New Normal นั้นผู้บริหารต้องใช้ความสามารถในการตัดสินใจและต้องมีภาวะผู้นำ มีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการ มีความรู้ ความเข้าใจและมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ การบริหารสถานศึกษาแนวใหม่จึงจำเป็นต้องนำการจัดการความรู้มาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษากับการจัดการความรู้จึงจำเป็นต้องอยู่คู่กันไป เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา [3]

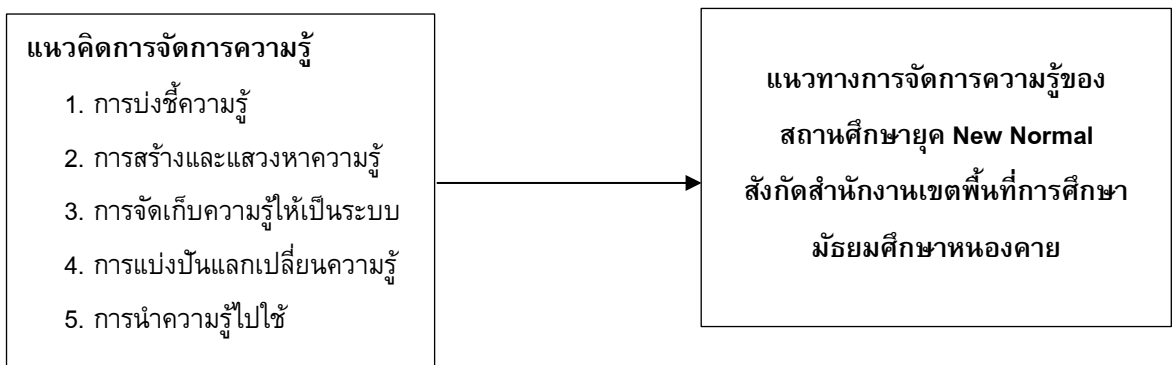
จากรายงานสังเคราะห์การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2563 พบว่าการบริหารสถานศึกษาในช่วงวิกฤตเชื้อก่อโรคไวรัสโคโรนา COVID-19 มีจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษารองลงมา คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา และด้านการสร้างนวัตกรรม 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย และ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ [4] จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะต้องนำการจัดการความรู้มาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเพื่อให้เกิดการยกระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร ยกกระดับคุณภาพการทำงาน และทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขัน เรียกได้ว่าเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาคน พัฒนางาน และยกระดับองค์กร สู่องค์กรการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเอง และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายให้ประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
3. เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยของนักวิชาการประกอบด้วย บดินทร์ วิจารณ์ [5], วิจารณ์ พานิช [6], สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ [7], บุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ [8], Merali [9] และ Marquardt [10] ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 5) การนำความรู้ไปใช้ และศึกษาแนวคิดการออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการออกแบบแนวการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยเป็นวิจัยแบบผสมวิธี (Exploratory Mixed Methods Research Design) โดยรูปแบบการพัฒนาเครื่องมือวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยศึกษาข้อมูลคุณภาพจากเอกสารและการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพแล้วก็นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางให้นิยามและสร้างเครื่องมือ ระยะที่ 2 ออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำข้อมูลมาออกแบบแนวทาง และประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ของการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย รายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน มาจากการที่ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะแบบเจาะจง ของ บุญชม ศรีสะอาด [11]

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มากำหนดเป็นประเด็นในการประเมินความเหมาะสม ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย นำเครื่องมือฉบับร่างเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยนำแบบประเมินและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ทำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมิน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งภาพรวมและรายด้าน มีเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด [11]

การวิจัยระยะที่ 2 ออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำข้อมูลมาออกแบบแนวทาง และประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย รายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มโรงเรียนที่ไปศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และคุณครูหัวหน้างานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ 1 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ของ บุญชม ศรีสะอาด [11]

1.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ของ บุญชม ศรีสะอาด [11]

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยในระยะที่ 2 จะเป็นการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อออกแบบแนวทางแล้วทำการประเมินแนวทางการจัดการความรู้ ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ลักษณะของเครื่องมือมี ดังนี้

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) การกำหนดประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 5) การนำความรู้ไปใช้

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	แนวทางมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการจำเป็นในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้อง ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2.2.2 การสร้างแบบประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal

ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำข้อมูลมาสร้างแบบประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย นำเครื่องมือฉบับร่างเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบมีกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยนำแบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปทำการสัมภาษณ์แนว ทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย กับโรงเรียนที่ไปศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 3 โรงเรียน ตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก และบันทึกเสียง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอ ความอนุเคราะห์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยนำแบบประเมินและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ทำแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมิน นำมา วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบมีกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสร้างข้อสรุปโดยยึดเนื้อหาสาระ ที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นหลัก ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยายซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และจด บันทึก

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมา วิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งรายข้อและรายด้าน มีเกณฑ์ การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด [11]

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและ แสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 5) ด้านการนำ ความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของ สถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่สุดทุกด้าน

2. ออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ข้อสรุป ดังนี้

2.1 แนวทางการจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านการบ่งชี้ความรู้ ได้แก่ 1) สถานศึกษาควจะมีการกำหนดเป้าหมาย ความต้องการตามบริบทของสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมชัดเจน 2) สถานศึกษาควจะมีการวิเคราะห์โอกาส อุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3) สถานศึกษาควจะมีการระบุประเด็นความรู้ความสามารถ ในการทำงานที่สอดคล้องกับนโยบาย ขอบเขตและเป้าหมายของสถานศึกษา 4) สถานศึกษาควจะมีการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

2.2 แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ได้แก่ 1) สถานศึกษาควจะมีส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ร่วมกัน 2) สถานศึกษาควจะมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกอบรม ผ่านระบบออนไลน์ 3) สถานศึกษาควจะมีการการสร้างความรู้ใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างแหล่งเรียนรู้ 4) สถานศึกษาควจะมีการสร้างความรู้ใหม่ โดยการนำความรู้ประสบการณ์ในการทำงานของครู มาสร้างแหล่งเรียนรู้ 5) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

2.3 แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ ได้แก่ 1) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 2) สถานศึกษาควจะมีการจัดเก็บความรู้ที่สร้างใหม่หรือความรู้ที่มีอยู่เดิมให้เป็นหมวดหมู่ในรูปแบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ 3) สถานศึกษาควจะมีการจัดเก็บความรู้ในรูปแบบฐานความรู้ออนไลน์ 4) สถานศึกษาควจะมีการจัดเก็บความรู้ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในสืบค้น สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) สถานศึกษาควจะมีการจัดเก็บความรู้และมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ 6) สถานศึกษาควจะมีการปกป้องข้อมูล จากการทำลาย ลักลอบใช้ หรือแก้ไขโดยมิชอบ รวมทั้งปกป้องข้อมูลจากอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากวินาศภัยหรือความบกพร่องภายในระบบคอมพิวเตอร์

2.4 แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ได้แก่ 1) สถานศึกษาควจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ 2) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้โดยกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมีเวทีหรือกิจกรรมสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น การสัมมนา และการประชุมทางวิชาการ 4) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยระบบพี่เลี้ยง 5) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการทำฐานความรู้ออนไลน์ 6) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมและให้การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

2.5 แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านการนำความรู้ไปใช้ ได้แก่ 1) สถานศึกษาควจะมีการนำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานของสถานศึกษา 2) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน 3) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมหรือใช้เทคนิควิธีการใหม่ที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน 4) สถานศึกษาควจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ความรู้ความสามารถ ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน 5) สถานศึกษาควจะมีการนำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการแก้ปัญหา 6) สถานศึกษาควจะมีการนำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ประกอบการตัดสินใจ 7) สถานศึกษาควจะมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผลการยืนยันและแปลผลแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันผลให้ใช้ได้ทุกแนวทาง คิดเป็นร้อยละ 100.00 การประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยใช้แบบประเมินแนวทางเพื่อการวิจัย ในด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการประเมินแนวทางการจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้านความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วย การจัดการความรู้ 5 ด้าน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 5) การนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชีระวัฒน์ เขียมแสง [12] ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 รูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธีชญรัตน์ เกื้อหนุน [13] ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ประกอบด้วย การจัดการความรู้ 6 ด้าน คือ การกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การถ่ายโอนหรือเผยแพร่ความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งในในยุค New Normal จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการให้เหมาะสม นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการความรู้ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมในการศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป

2. การออกแบบแนวทางการจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย **ด้านการบ่งชี้ความรู้** การจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ดังนี้ สถานศึกษาควรจะมีการกำหนดเป้าหมาย ความต้องการ ตามบริบทของสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีการวิเคราะห์โอกาส อุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการระบุประเด็นความรู้ ความสามารถในการทำงานที่สอดคล้องกับนโยบาย ขอบเขตและเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิด วิจารย์ พานิช [6] การบ่งชี้ความรู้ เป็นการนำความมุ่งมั่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ขององค์กรมากำหนดความรู้ที่ต้องการใช้ เพื่อให้มีการจัด การความรู้มีจุดเน้น ไม่สะเปะสะปะ สอดคล้องกับแนวคิด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ [7] ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบ่งชี้ความรู้ เป็นการพิจารณาว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ใน รูปแบบใด อยู่ที่ใคร **ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้** การจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ดังนี้ สถานศึกษาควรจะมีส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ร่วมกัน มีการกระตุ้นและส่งเสริม

ให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผูกอบรม ผ่านระบบออนไลน์ สถานศึกษาควรจะมีการสร้างความรู้ใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิด วิจาร์ณ พานิช [6] เป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการเสาะหาและยึดกุมความรู้ที่กระจัดกระจาย หรือแฝงอยู่ตามทีต่างๆ มาใช้ประโยชน์ ความรู้จะต้องสร้างโดยผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ในมุมมองใหม่ ความรู้เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิด เมราลี [9] การสร้างและแสวงหาความรู้ เป็นความรู้ที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กร ซึ่งความรู้นี้ควรเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยมีในองค์กร โดยใช้การระดมความคิด หรือ วิธีการอื่นเพื่อให้ได้ความรู้ออกมามากที่สุด

ด้านการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ การจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานองคาย ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ดังนี้ สถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ ควรจะมีการจัดเก็บความรู้ที่สร้างใหม่หรือความรู้ที่มีอยู่เดิมให้เป็นหมวดหมู่ในรูปแบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ควรจะมีการจัดเก็บความรู้ในรูปแบบฐานความรู้ออนไลน์ ควรจะมีการจัดเก็บความรู้ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในสืบค้น สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ [7] ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงการ สร้างความรู้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต เพื่อให้ผู้ใช้สามารถ ค้นหาและนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับแนวคิด บุญดี บุญญาภิจ และคณะ [8] การจัดระเบียบความรู้ เป็นการจัดเก็บความรู้ที่สร้างใหม่หรือที่มีอยู่เดิมให้เป็นหมวดหมู่และเก็บลงในฐานข้อมูล เมื่อมีเนื้อหาความรู้ตามที่ต้องการต้องนำมานำมาจัดให้เป็นระบบ

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานองคาย ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ ดังนี้ สถานศึกษาควรจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมีเวทีหรือกิจกรรมสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น การสัมมนา และการประชุมทางวิชาการ ระบบพี่เลี้ยง ทำฐานความรู้ออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ [7] การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้เทคโนโลยี สารสนเทศ หรือ อาจจัดทำเป็นระบบ กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การเข้าถึงความรู้ความรู้อันได้มานั้นจะไร้ค่าหากไม่ถูกนำไปเผยแพร่เพื่อให้ ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้

การนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ ยุค New Normal ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานองคาย ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ดังนี้ สถานศึกษาควรจะมีการนำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานของสถานศึกษา มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมหรือใช้เทคนิควิธีการใหม่ที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจาร์ณ พานิช [6] การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ พัฒนาระบบการทำงาน พัฒนาสมาชิกองค์กร การใช้ความรู้ต้องเน้นที่การเอาความรู้มาใช้ในการทำงานให้มากที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ มาควอส [10] การนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ เป็นการสร้างวงรอบแห่งการสร้าง ความรู้ให้มีความต่อเนื่อง และสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์อย่างเต็มที่ให้กับองค์กรทั้งในเรื่องของ ความรู้และประสบการณ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบ่งชี้ความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้และนำมากำหนดเป็นนโยบายของหน่วยงานที่ชัดเจน รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ สถานศึกษาควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกอบรม ผ่านระบบออนไลน์ ส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้

1.3 ด้านการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ และมีการจัดเก็บความรู้ในรูปแบบฐานความรู้ออนไลน์

1.4 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ สถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ ส่งเสริมให้มีเวทีหรือกิจกรรมสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้

1.5 ด้านการนำความรู้ไปใช้ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.2550*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [2] สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2547). *เอกสารประกอบการสัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. นครปฐม: โรงพิมพ์ ส. ประจักษ์นครปฐม.
- [3] สุวิมล มธุรส (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 15(40): 33-42.
- [4] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. (2563). จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา. ใน *การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2563*. น.27-28. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย.
- [5] บดินทร์ วิจารณ์. (2550). *การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ธรรมมลการพิมพ์.
- [6] วิจารณ์ พานิช. (2547). *การจัดการความรู้เพื่อคุณภาพที่สมดุล*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- [7] สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2547). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บ.ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด.
- [8] บุญดี บุญญากิจและคณะ. (2548). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : จิรวัดนเอ็กซ์เพรส
- [9] Marali, Yasmin. (2001). *Building and Developing Capabilities: A Cognitive Congruence Framework*. In Knowledge Management and Organizational Competence. pp. 41-46. New York: University Press.
- [10] Marquardt, M. (1996). *Building the Learning Organization*. New York: McGraw-Hill.
- [11] บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. เล่มที่ 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาส์น.
- [12] ชีระวัฒน์ เยี่ยมแสง. (2550). *การพัฒนาแบบรูปการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- [13] ธัญญารัตน์ เกื้อหนุน. (2560). *การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.